

padli in pretepli otroke nemških prebivalcev. Nemški šolarji so pričakali škofa v šoli, kjer ga je sprejel tovarnar Ladstätter in mu pojasnil vzroke, zakaj ni bilo slovesnega sprejema kakor druga leta. V pridigi, ki jo je imel potem milostivi škof v Mengšu pri Domžalah je na odločen način izrazil svojo nevoljo nad izgredi slovenskega prebivalstva. Vernike je opominjal, da se imajo strogo katoliškim Tirolcem zahvaliti za vse kar imajo. Slava milostivemu škofu, slava pravicoljubu! Ni se zmenil, ali bo njegova pridiga prvakom všeč ali ne, pravica mu je bila vodilo, mir je pridigoval, Kristusov mir.

Prvaki trdijo, Nemci so izzivali. Mi mislimo, da to nikako izzivanje ni, če se vrši kaka slavnost v domačem vrtu, ne pa v javnosti. Če je to izzivanje je tudi zborovanje Slovencev v Gradcu izzivanje. To eno pa rečemo, kaj je večje izzivanje, če pridejo Čehi od daleč hujskat, ali če prebivalci med seboj slovesnost na tihem objajo! Čehi so v Celju izzivali, hoteli so na Dunaju, „murski sokol“ hotel je v Ormožu.

Namesto da bi Nemce podpirali pri slavnosti ali jih najmanj ne bi motili, delajo take škandale! Sramota. Daleč čez meje naše domovine dospel je glas o tem „junaštvu“ v Domžalah, od vseh krajev doni kot odmev „fej vas bodi nehvaležneši, fej vas bodi suroveži.“ Da fej vas bodi nehvaležneši. Prav reče milostivi škof Jeglič, da ima Domžale vse kar ima zahvaliti Tirolcem. Ko nebi prišli Tirolci, prebivalstvo v Domžalah bilo bi siromašno kot nekdanj. Od Nemcev ima vsak grizelj kruha. Nehvaležnost pa je že od nekdanj prva čednost prvakov. Ni se čuditi, če mislijo po tacih dogodkih nemški tovarnarji si iz domačije nemške delavce pripeljati. To je zbudlo „Naroda“ boji so, da se kaj tacega nebi zgodilo. Saj se lahko zgodi, da vsi, kateri bodo brez zaslužka,

pridejo trkat na „Narodova“ vrata kričeč: „Ti si ščuval in hujskal, ti si nam vzal dober zaslužek, zdržuj nas zdaj.“ Tega se boječ, hujska prebivalstvo naj z pestjo prežene Tirolce, če jim hočejo delo vzeti. Res lepo! „Lepa inteliganca.“ Nemce delajo naj na vsak način nadlegujejo, naj jim celo poln ljenju strežejo — zato pa jim naj dobro plačajo. Neverjetno!

„Slovenski Narod“ in pristaši smrdijo tudi kot ovaduhi. Te podedovane čednosti pervaki se morejo znebiti. „Stara navada, železna srajca.“ Prusko slavnost je to baje bilo, pozabijo pa, da noben nam ni pokazal v taki meri ljubezen do domovine in sarja, nego ravno Tirolci. Uradnikom predbaciva so se udeležili pruske slavnosti. Res smešno ali rečeno „grozno neumno.“ Nemški uradnik skoraj ne bi smel nemški govoriti. Prusko misli, če nem govori“ je pametno mišljenje inteligentnih prvakov. Predno so gospodovali pervaki, ni bilo slišati kaj cega. Od kar pa ti zapeljivci naroda kričijo „S k svojim“ godijo se take žalostne razmere, in ni čuditi, če se med prostim ljudstvom prigodi toliko umorov. Prvaki jih ščuvalo in pridigujejo „Udari ga, ubij ga.“

Kedaj naj kosimo na travnikih?

Ker je živinoreja za kmetovalca zelo velika stvar, mora isti obrniti vso svojo pozornost in se na pridelovanje krmil ter mora storiti vse korake, da ne dobi samo dosti, ampak tudi dobra klajila živino. Pri dobavi krme s travnikov je treba to v prvi vrsti gledati na njeno posebno dobro kakovost, kajti od kvalitete krmil zavisijo uspehi klajenja.

Hitro ozdravljenje bolnikov.

Spisal Lesnik.

Bil je enkrat prebrisan dijak, vse je imel, veselje do življenja, zdravje, zadovoljnost, samo denarja mu je zmiraj manjkalo. Prišle so počitnice in naš študent podal se je na rajžo, spet je vse imel, samo denarja ne.

Eno večer potrka na samostanska vrata in prosi za prenočišče. Ko se z prelatom pogovarja, zve, da je v samostanu nad 30 siromašnih bolnikov, ki samostanu mnogo izdatkov za zdravnika, zdravila itd. povzročujejo. „Razun Boga sem jaz najboljši zdravnik“, reče dijak, „in za dve peščici srebrnjakov ozdravim Vam tekem 3 dneh vseh 30 bolnikov in prosti boste vse nadloge.“ Prelat obljubi mu, če to stori 100 bliščečih srebrnjakov. Djak mu poda roko in pogodba je bila sklenjena. Vesel vlegel se je to noč dijak v posteljo, spati vendar ni mogel; vedno so mu pred očmi blisketali srebrnjaki. Drugo jutro poda se spet k prelatu in mu reče, naj ga pelje k bolnikom. V treh dneh bodo vsi rekli, da so čvrsti in zdravi. Ko prelat odide, reče dijak bol-

nikom: „Jaz sem najimenitnejši zdravnik in z mojim zdravilom vas vse ozdravim v 3 dneh. Za to zdravilo potrebujem pa človeško kri in srce; to bom vzela od tega, kateri je od vas najbolj bolan. V dveh dneh pridem vprašat, kateri je najbolj bolan, ta bo postal moral romati v drugo deželo.“ Nato odide. Služabniki obleti vse bolnike, vsak si misli, moj Bog če da vsi rečejo, da so že precej zdravi, jaz pa, da sem najbolj bolan, sem fuč. Hromi so poskušali hoditi, kateri so pred kratkim stekali in jecljali, začeli so živiti samo da jih nebi kdo drug držal za zelo bolne. Medtem, ko se vsi zdravijo, si misli dijak, najprej moram sikateri, ki je bil samo malo bolan, mislil si je, naj ga rebiti je moj sosed še manj bolan, tretji spet manj bolan in nazadnje bom jaz zaznamovan kot „najbolj bolan.“ Boljše je, da rečeš, ti si že zdrav.

Ko dva dneva mineta, gre z prelatom k bolnikom. Od daleč so že bolniki veseli vpili: „Nebo je nas usmilo, vsi do zadnjega smo zdravi.“ Djak reče, da ga hočejo goljufati, a ti zagotavljajo, da so čvrsti in zdravi, kakor riba v vodi. „Če je tako, pojdit v miru domov in spomnite se na tistega kot na največjega dobrotnika, kateri vas je v tako kratkem času popolnoma ozdravil.“ Prelat se

Na dobroto krme nima samo velikega vpliva ob času košnje, ampak najbolj je odvisna kakovost krme od časa, kedaj smo kosili. Ravno ta čas košnje pa zelo malo število kmetovalcev upošteva. Zgodnja košnja nikogar ne kesa; na to se ozirajo naši kmetovalci dosti premalo. Medica tega pa je, da nakosi kmetovalec, kateri spravlja z njih leto za letom krmo, le trdo slamo, slamo namesto dobre, lahko prebavljive. Kmet se trdovratno drži pozne košnje iz vzroka, ker bolj gleda na množino, manj pa na dobroto krme; on je prepričan, da je krma tem kvalitetnejša, in težja, čim dalje je rastla na seji. Ako takega starokopitneža opozorimo na napačno ravnanje, na škodljivo pozno košnjo, smo navadno ta-le odgovor: „Trava mora dozoreti, veter raztrositi po travniku semenje, da more naslednje leto zopet pograti nova trava.“

Takemu „modrinjaku“ pa se zelo težko dopove, če s takim počenjanjem zemlja popolnoma izžema, in postane trda, in namesto krme dobimo slamo. Kmet je do dobra prepričan, da se mora travnik vsako leto potrositi s semenjem, ako naj zraste in mu na noben način ni mogoče dokazati, da napačnega mnenja in ga odvrniti od takega vedenja.

Ako opazujemo sestavo kakšnega travnika, vidimo na prvi pogled, da se različno razvijajo posamezne vrste trav in detelje. Opazimo namreč, da ta vrsta trave prej, druga zopet kasneje, druga se je začela komaj razvijati. Razvoj rastline vedno na vrednost krme jako velik vpliv, kajti vrednost ne zavisi samo množina, ampak tudi prebavljivost redilnih snovij, ktere vsebuje krma. Vse vrste so vse travniške rastline relativno bogate

vsemu, od strani pregledoval zdaj bolnike, ki jih tihoma pobirali in gledali, kakor hitro iz bližnjega „zdravnika“ priti, zdaj dijaka, ki je tako hitro vse ozdravil. Vesel, da je teh 30 lenuhov, ki so se je namreč več kot polovica od „bolnikov“ ozdravil, naštel je pogojenih 100 srebrnjakov dijaku na kateri jih je kakor da bi si jih trudoma zadržal v svoj navadno prazen žep spustil. Ta dan je še fino v samostanu pogostili in mu še v pismu napisali, kako hitro je 30 bolnikov ozdravil. Pa glej! Nekoliko dni, ko je naš dijak že bil daleč čez goro in doline prišel je ta ali oni ozdravljenih bolnikov nazaj, in od njih je zvedel, kak strah jim je bilo, imeniten zdravnik“. Prelat se je na videz čudil, a ko ga nikdo ni videl, bilo ga je zelo sram, da je tako mlad dijak „nabiksal“, posebno kisl, če se pa je, ko si je zmisлил na 100 srebrnjakov. Dijak pa se gotovo tudi dolgo ni veselil polnega žepa, kmalu so bili ti tudi v šparkasi pri krčmarjih, in je med potjo tako rad obiskal. — Kako dobro je tako izgubljeno!

na redilnih, zlasti na dušičnatih snoveh, stanična snov je zelo lahko prebavljiva.

Z nadaljnim razvojem rastline pa se zmanjša vrednost krmila, kajti stanična snov se spremeni v lesnato snov, in rastlina ima relativno manj dušičnatih redilnih snovij. Ko rastlina odcveti, ne pomnožijo se več njene redilne snovi, in tvorijo se lesnata vlakenca (niti), vsled česar postane rastlina lesnata. Razentega odpade velik del nežnega listja, ki vsebuje ravno mnogo redilnih snovij. Da ima krma čim večjo vrednost za krmljenje, treba je travnike pokositi ob času, ko je v travi največja množina redilnih snovij. Ako kosimo travnike prezgodaj, tedaj je odstotna prebavljivost sicer zelo velika, toda vsled male teže krme na površinski jednoti je množina prebavljivih redilnih snovij zelo majhna. Ako pa nasprotno pustimo travniške rastline, v prvi vrsti travo dozoreti, tedaj dobimo sicer bogato košnjo, toda le neznato množino prebavljivih redilnih snovij na površinski jednoti, in ta množina je manjša, kakor o času cveta. Splošno toraj lahko rečemo, da moramo travnike pokositi takrat, ko se rastline začnejo bolj lesnati (iti v les) kakor pa vsprejemati prebavljive redilne snovi. Ta čas, ko imajo rastline največjo množino prebavljivih redilnih snovij v sebi, in je zajedno skupna teža krme že precej visoka, nastopi pri travnikih takrat, ko stopi največ raznih vrst trave v cvet. Za dobavo krme je toraj najboljše, da se začne s košnjo, ko pričnejo cvesti raznovrstne trave ali malo časa pred cvetom. Prelaganje košnje ima slabe posledice, kajti rastline izgubijo mnogo svojih redilnih snovij, postanejo prezrele in trde. — Čas prve košnje na travnikih ima tudi na drugo košnjo, otavsko košnjo, velik vpliv. Čim prej smo gotovi s sensko košnjo, tem prej in boljše zraste trava za otavsko košnjo. Pri prepozni prvi košnji bi morali spravljeti otavo travnikov, ki se dvakrat kosijo na leto, dosti prepozno jeseni, in trava bi se le slabo posušila. Ako smo pravočasno izvršili sensko in otavsko košnjo, dobi še živina izvrstno jesensko pašo. Da more kmetovalec dati svoji živini dobro, tečno krmo, zato je neobhodno potrebno, da obrne potrebno pozornost in skrb na dobavo krme, ktero moramo smatrati za kruh domače živine. Travnike naj pokosi kmetovalec pravočasno, nikdar prepozno, kajti zgodnje košnje še se nikdo ni kesal.

Vojska med Rusi in Japonci.

Mirovno vprašanje.

Po strašni zgubi pri otoku Tsusima izgubila je Rusija vlado na morju. Novo brodovje stane spet milijone in milijone pa takoj ga tudi ne morejo sezidati. Do tega časa pa so že spet par krat na suhem biti in kdo ve, ali ne bi imelo novo brodovje take usode, ko baltiško. Mir je torej za Rusijo sedanje vprašanje, ne pa nadaljevanje vojske. Pooblaščenca za mirovna pogajanja še niso imenovani in